

„EDINOST“
 Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
 danjih ob **torških, četrtnih**
 in **sobotnih**. Zjutranje izdanje iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
 uri večer. — Obojno izdanje stane:
 za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
 za tri mesece 2.60
 za pol leta 4.80
 za vsa leto 10.—
 Na naročbo brez priložne naročnine se
 ne jemlje ozir.
 Posamične številke se dobivajo v pro-
 dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvt.,
 v Gorici po 3 nvt. Sobotno večerno
 izdanje v Trstu 2 nvt., v Gorici 3 nvt.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifu v petstu; za
 naslove z debelimi črkami se plačuje
 prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
 Poslana, osmrtnice in javnozahvale, do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
 ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
 biti frankovano, kar nefrankovana se ne
 sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglaš spro-
 jema **upravitelju** ulica Molino pie-
 ccolo št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije
 so proste poštnine.

„Edinosti je moč!“

Podgora, ne „Piedimonte“.

Interpelacija poslancev dra. Gregor-
 čiča, Alfreda grofa Coroninija in
 tovarišev na njegovo ekscelenco, gospoda
 ministra za notranje stvari.

Življi, ki niso zadovoljni s južnimi me-
 jami države, hoteli bi popesti korekturo
 letih tudi s tem, da delajo na to, da preva-
 janjem in padenjem slovenskih krajevnih in
 osebnih imen pokajo tamošnje okolice kot
 italijansko pokrajino in prebivalce iste kot
 potomce ustanoviteljev Rima. Iz tega prisa-
 devanja je nastalo zaznamovanje Piedimonte
 na slovenski kraj Podgora pri Gorici, katero
 zaznamovanje so v najnovejšem času navlašč
 iznašli in razširili židovski listi v veliko ne-
 voljo tamošnjega slovenskega prebivalstva.

Vzled pritožbe občinskega urada v Pod-
 gori, da se namreč nekaj časa sem v javnosti,
 celo v poštnem prometu, mesto krajevnega
 imena Podgora rabi zaznamovanje Piedimonte,
 izdalo je c. k. namestništvo v Trstu na vsa
 c. k. okrajna glavarstva avstrijsko-ilirske Pri-
 morske, na c. k. politično ekspozituro na Krku,
 na c. k. policijsko ravnateljstvo v Trstu, na
 mestno magistrato v Trstu, v Gorici in v
 Rovinju ter na trgovsko in obrtno zbornico
 v Gorici okrožnico s dne 11. januarja 1891.
 leta, št. 18.048 ex 1890, v kateri je rečeno
 doslovno:

„Ker to poslednje krajevno zazname-
 vanje (Piedimonte namreč) ni vsprejeto ni v
 sestavke ljudskega štetja, ni v uradne sezname
 krajev, opozarjajo se zgorajne oblasti, da se
 jim je v obdobju s imenovanjem občino po-
 sluševati izključljivo uradno jej
 pripisanega imena Podgora. — S
 c. k. poštnim in brzojavnim ravnateljstvom
 se je določila odredba, da je s poštnimi po-
 šiljstvi s prvo omenjenim zaznamovanjem
 kraja postopati tako, kakor da istih ni mo-
 goče dostaviti radi nezadostnega naslova in
 da je iste vračati tja, kjer so bili oddani na
 pošto, v ta namen, da se prav označi kraj,
 kamor so namenjeni.“

Slovensko prebivalstvo v Podgori in v
 ostalih slovenskih občinah poknešene grofje
 Goriške in Gradišanske, ki je s onim v
 Podgori jednega mišljenja in jednega srca,
 pozdravilo je s veseljem to naredbo c. k.
 namestništva, mené, da sme smatrati isto kot
 jamstvo, da c. k. vlada po zaslugi pritišne
 irredento, oziroma, da obvaruje Slovence pred
 nadaljnjim takim nasilstvom. A kmalu, žal,
 moralo se je uveriti, da se je varalo v svo-
 jem opravičenem pričakovanju.

C. k. vlada je valic gori navedeni na-
 redbi c. k. namestništva tržškega, vzlic so-
 stavkom ljudskega štetja občine Podgorske
 in c. k. okrajnega glavarstva za okolico Go-
 riško, valic izrečni volji in poleg protekata ob-
 čine, ne da bi imela v to kakov pameten
 razlog, in valic dejstvu, da je zaznamovanje
 Piedimonte za slovenski kraj narodno-politi-
 tiško, vznemirjajoče npravi, vendar dala vspre-
 jeti isto v splošni seznam krajev za l. 1892.,
 in sicer v oklepju, in pozneje v posebni re-
 portorij krajev avstrijsko-ilirske Primorske,
 in tu na prvo mesto. Občina Podgorska je
 dne 23. avgusta t. l. soprotestovala proti
 rabi takega krajevnega zaznamovanja, ne da
 bi bila dobila kakov odgovor dosedaj.

Slovensko prebivalstvo v Podgori in pre-
 bivalstvo poknešene grofje Goriške in Gra-
 dišanske smatra, da se mu je s tem, da se
 je krajevno zaznamovanje Piedimonte vspre-
 jelo v uradni seznam krajev avstro-ilirske
 Primorske, prizadela sramota, kakoršne ni
 zaslužilo, smatra to kot razžaljenje na-
 rodne in dinastijsko-patriotič-
 kega čutstva svojega, kot
 iznivanje, ki postaja tem nevarnejše, čim dalje
 traja.

Kakor da ne bi že irrednta sama skr-

bela sa to, da ne zmanjka gradiva za ná-
 rodne prepire, povpešuje pa še državna
 oblast se svojimi odredbami gibanja, o ka-
 terih je težko misliti, da so na korist države.

Zato si dovoljujejo podpisani povprašati
 njegovo ekscelenco, gospoda ministra za no-
 tranje posle, nastopno:

„1. Na kaki podlagi se je vsprejelo za-
 znamovanje Piedimonte v uradne sezname
 krajev avstrijsko-ilirske Primorske?“

2. Hoče-li njegova ekscelenco vzdržati
 naredbo c. k. namestništva tržškega s dne
 11. januarja 1891., št. 18.048 ex 1890 in
 valed tega dati izbrisati iz uradnih seznamov
 krajev avstrijsko-ilirske Primorske zazname-
 vanje Piedimonte, vsprejeto poleg protesta
 občine Podgorske in v nasprotju se sestavki
 nižjih oblasti o ljudskem štetju s dne 31.
 decembra leta 1890.?

Na Dunaju, dne 17. novembra 1894.

Dr. Gregorčič, Alfred Coronini, Pfeifer, Na-
 bergoj, dr. Ferjančič, Spintič, Romanosuk, dr.
 Dostal, Borič, Mesnik, Schlesinger, dr. Br-
 zorád, dr. Scheicher, Perić, Thurnher, dr.
 Slavik, Troll, Biankini.

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.)

V svoji včerajšnji seji je sklenila poslanska
 zbornica preiti v podrobno raspravo o vladni
 predlogi, sadevajjoči razprodaje. Kdor ve,
 kako se čisto sleparijo ljudje po
 takih „razprodajah“, ko ljudem usiljujejo iz-
 ležano in ničvredno blago, prepričan je, kako
 potreben je tak zakon, ki bo gledal neko-
 liko na prate raznim interesantnim „trgovcem“.
 In res so priznali vsi govorniki, da je potre-
 ben tak zakon, izvzemši jednega samega:
 poznanege nemáko-liberalnega fo-
 tografa se slovenskim imenom — Wrabets.
 To se mora priznati nemákim liberalcem, da
 so dosledni v svojem navdušenju za židovska
 trgovinska načela, zibajoča se neprestano na
 ostrini zakona — le mali omahljaj in od-
 prta so — zapora vrata. Gospod minister
 Schönborn je sicer naglašal, da je novi
 zakon naperjen le proti nesolidnim kupčijam,
 ali s tem gotovo ne potolaži one, katerim so
 nesolidne kupčiji pravi in jedini
 element, v katerem se radi gibljejo.

Vollna preosnova. In sopro se zbo-
 rovali v nedeljo popoldne in sopro se so
 razšli po tistem reku: Martin k posvetovanju,
 Martin od posvetovanja. Ne, stvar postaja še
 dolgočasna, kajti o nezmožnosti koalicije za
 vsako pozitivno reformatično delo imamo
 dokazov že več kot dovolj. Toda nekaj no-
 vega smo vendar izvedeli, kar naj si zapo-
 mni vsi oni, ki pošiljajo skupnice grofu Ho-
 henwartu. Kakor čitamo v dunajskih listih, se
 ravno ta „slovenski“ poslanec najodločneje
 poteza za to, da le industrijalni de-
 lavci sadobe volilno pravo. Mi
 smo naglašali že opetovano, da bi bila to
 vnebovpijoča krivica za vse obrtnike in manjše
 davkoplačevalce, ako bi morali le od strani
 gledati, kako hodijo na volišču industrijalni
 delavci. To bi bila krivica, pravimo, naravnost
 nezaslišana pa je, ako stavlja take zahteve
 poslanec, iavljen v kmetakem okraju.

Dogodki na Ruskem V Parizu so
 se vratile dne 18. t. m. po vseh bláh božjih
 reformirane cerkve žalostinske molitve za
 carsko obitelj rusko.

Iz Peterburga poročajo dne 18. t.
 m.: Včerajšnje maše zadušnice v katedrali
 Petra in Pavla udeležili so se car, carica-
 udova, princesa Alike, kralj Danski, kralj
 Grški, nadvojvoda Karol Ludovik, princ
 Henrik pruski, knez Črnogorski, francoska
 delegacija itd. Po maši so skazali vsa carska
 obitelj in druge knežje osebe spoštovanje
 ostankom pokojnega carja. — Ob 4. uri po-

poludne je bila žalostinska služba božja v
 katoliški cerkvi.

Dne 18. t. m. je car Nikolaj vsprejel
 avstrijsko vojaško deputacijo.

Ko se je dne 19. t. m. vozila carica-
 udova iz Aničkove palače v cerkev, prigodil
 se je pretresljiv prisor, da se je vse ljudstvo
 vrglo na kolena, tako, da se je moral
 voz ustaviti. Redarji so hoteli razgnati ljud-
 stvo, toda carica jim je zabranila to in je
 raje čakala — zahvaljuje se na vse strani —
 dokler ni ljudstvo samo napravilo poti.

Pogrebne slavnosti so se vratile
 včeraj po določenem vspredu. Pričele so ob
 10½ ure ter minile ob 1. uri. Krato so nesli
 car in veliki knezi, inozemske knežje glave
 pa so sledile. Podrobnosti o teh slavnostih
 ne moremo priobčiti danes radi nezadostnosti
 prostora.

Različne vesti.

God Nj. Vel. cesarice slavil se je včeraj
 v Trstu s slovesno službo božjo, katero je
 daroval v župni cerkvi Marija pomagateljstvi
 proš megr. Šust v prisotnosti škofa megr.
 dr. Glavinca. Po sv. maši odpela je du-
 hovačina zahvalno pesem. Službe božje ude-
 ležili so se poleg c. k. namestnika, tudi žu-
 pan ter drugi zastopniki c. k. oblasti in go-
 jenke c. k. deklške meščanske šole s uči-
 učitelstvom na čelu. Po končani zahvalni pe-
 smi odpela je mladež cesarsko pesem.

Poroka. Po svoji neumorni delavnosti,
 po svojem kremenitem značaju in po svoji
 osebnosti ljubeznivosti vsem Tržškim Sloven-
 cem predobro znani dr. Konrad Jane-
 žič poročil se je v Kamniku dne 19. t. m.
 z gospodičino Barbo Medvedovo. No-
 voporočencema naprirednejše častitko.

Slovesna služba božja. Povodom jutraj-
 šnjega praznika Darovanja Marije Device (v
 Trstu „Mati Božja dobrega zdravja“), bode
 v cerkvi pri Sv. Mar. Gornji (oo. Jezuiti)
 slovesna služba božja, pri kateri bode svirala
 mestna godba.

Žalostinska služba božja za pok. carja
 Aleksandra III. Prihodnji četrtek 22. t. m.,
 bode v tujkajšnji srbsko-vostočni cerkvi žalo-
 stinska služba božja v spomin carja Aleksan-
 dra III. Služba božja prične ob 11. uri do-
 poludne.

Ovacija grofu Alfredu Coroniniju. Minolo
 nedeljo ob 10. uri dop. dospel je poslanec
 grof Alfred Coronini z Dunaja v Gorico. To pri-
 liko je porabilo večje število goriških Slovencev,
 da priredi neumorno delujočemu poslancu toli
 prisrčno ovacijo, da so se drugi potniki —
 kakor nam poročajo očividci — kar začudeno
 zgledovali. Ta krepki pojav narodne zavesti
 in iskrene udanosti do pravega zastop-
 nika narodnih koristij, je toli im-
 ponoval tudi navzočim Italijanom, da so ka-
 kor okameneli gledali ta prizor. Gola laž je
 torej, kakor nam odločno zatrjuje naš poro-
 čevalec, kar trdi sinočni „Il Picco. d. S.“, da
 bi bili namreč Italijani krepko reagovali, ali
 celo udušili omenjeno ovacijo grofu Alfredu
 Coroniniju.

Šuklje v Krškem. „Slovenec“ poročajo iz
 Krškega: „Dne 15. t. m. bil je dvorni svet-
 nik g. Šuklje tudi v Krškem. V gostilni g.
 Gregoriča zbralo se je na večer na razgovor
 celih šest volilcev, med njimi samo jeden
 mešan. Ne vem, so-li Krčani iz stahu pred
 visokim gospodom doma ostali ali kali?“

Zanimivosti iz izredne skupščine odvet-
 niške zbornice. Odvetnik je akademsko izo-
 bražen mož in povsod po svetu poštevajo
 odvetnike kot cvet narodne inteligencije. Ako
 se sestane večje število odvetnikov v važna
 posvetovanja, tedaj smemo reči: to je
 odlična družba! Kadar govorijo odvet-
 niki, tedaj nam je pričakovati duhovitih mi-
 sli, kremenitih argumentov in železne logike.

Toda gospoda niso le izobraženi možje, am-
 pak om so tudi pravoslavci — juristi, o ka-
 terih jemaliti, da poznajo zakone po
 črki in po duhu, in da sta jim samo-
 ljubje in doveznost za svoj ugled in svojo
 odvetniško čast prešla tako v meso in kri,
 da so jim določila zakonov in iz tega izvira-
 joče juristiško prepričanje visoko vzvišeno
 nad vse vsakdanje politične in socialne boje.

Minole sobote so se sešli gospodje člani
 odvetniške zbornice tržške v izredno skup-
 ščino, o kateri smo poročali jako obširno v
 denšnjem zjutranjem izdanju. Iz tega poro-
 čila hočemo v prihodnjih številkah pod zgor-
 njim naslovom v kratkih noticah naglasiti in
 na kratko tolmačiti nekoliko važnejših mo-
 mentov, da se uverijo naši čestiti čitatelji
 sami o tem, v koliko so gospoda posamični
 italijanski odvetniki zadostili našim nazorom
 o vzvišenem in odličnem stanu odvetniškem.

Shoda zaupnih mož udeležili so tudi
 politično društvo „Edinost“ po
 svojih odposlanceh. Tako je sklenil odbor
 soglasno. Stališče svoje glede na ome-
 njeni shod smo že označili natančno, pri-
 poznavši brezpogojno potrebo
 istega. Nikari pa misliti, da pojdejo naši
 možje v Ljubljano kot slepi „trabanti“ — to
 označenje je prišlo nekako v modo v dobi
 slovenskega prepira —, ampak isti ponesejo
 seboj določena navodila, primerna našim
 nazorom in našim potrebam. V ta
 namen izbran je bil v poslednji odborovi
 seji poseben odsek, kojemu je nalog, tome-
 ljito proučiti dolele nam resolucije, premeniti
 ali popolniti iste, ali pa tudi sestaviti povsem
 nove. Kajti nam velja na vse strani načelo:
 Clara pacta, boni amici.

Kar pa se dostaje potrebe tacega shoda,
 ponavljamo še enkrat: kdor je slovenski ro-
 doljub v svojem srcu in ne samo na je-
 ziku, komur je ljubezen do narodne stvari
 večja, nego pa strast v medsebojnem prepiru,
 ta mora le želiti, da se snide na shodu lepo
 številu zaresnih, treznih in po svojem slu-
 venskem patriotizmu odličnih
 mož, kjer naj zasnujejo krepko podlago toli
 potrebni in toli pogrošani odločnosti
 pri narodnem delu.

Boj za slovenske šole. Odlok, s katerim
 je ministerstvo zavrnilo oba utoka mestnega
 zastopa Goriškega proti sklepu deželnega šol-
 skega sveta, da se ima v Gorici ustanoviti
 slovenska mešana štirirazredna šola, se glasi
 št. 1172.

Mestnemu šolskemu svetu
 v Gorici.

Visoko c. k. ministerstvo za bogočastje
 in pouk z odlokom z dne 25. oktobra t. l.
 ni ugodilo utokoma tamošnje mestne občine
 in dr. Aleksije Rojca s tovariši proti odloku
 c. k. deželnega šolskega sveta z dne 24. ju-
 nija t. l. št. 543, s katerim je bila zauka-
 zana ustanovitev javne mešane občne ljudske
 šole s slovenskim učnim jezikom, in to na
 podlagi izpodbijanih razlogov.

Mestni svet se s tem pozivlja, da brez
 odlašanja ukrene vse potrebno za ustanovitev
 te šole v zmišlu tukajšnje nespodbite rešitve
 in da o tem poroča v teku štirih tednov.

V Trstu, 1. novembra 1894.

C. k. namestnik
 Rinaldini, s. r.

„Soča“ pridodaje temu odloku: „Hitro
 je šlo! Okoli 20. oktobra, ko je govoril z
 ministrom poslanec dr. Anton Gregorčič, mi-
 nister še ni imel pred očmi te zadeve. Ob-
 ljubil je, da jo pospeši. Pet dnij pozneje je
 minister že podpisal odlok, s katerim je bila
 šola dovoljena tudi od strani ministerstva, a
 v petih nadaljnjih dneh je dal že namestnik
 to rešitev na znanje mestnemu šolskemu
 svetu Goriškemu.“

Pravima „Soča“: to je bila zares hitrost,
 nenavadna doslej v Avstriji, zlasti v takih

slučajih, ko treba privoliti Slovanom najdobjeje mrvico. Iz poročila „Slovenca“ je jasno, da je gosp. dr. Gregorič povpelil ugodno rešitev s tem, da je osebno podrejal g. ministra, iz česar moramo sklepati, da drezanje vendar pomaga. In ker je tako, prosimo gospoda poslance — koalirane in nekoalirane — naj istotako malo podrežajo gospoda ministra, da vendar enkrat reši tudi šolsko vprašanje tržaško, ki se vleče že nad jedno desetletje, gotovo ne v posebno čast moderni in kulturni državi. Opravičenost zahteve tržaških Slovencev je dokazana vestranski, tako po določbah naših zakonov, kolikor po praktičnem izvajanju istih povsod drugod. In ko imamo pred seboj jasna določila zakona in ko imamo pred seboj tudi veliko maso, zahtevajočo glasno in odločno, da se tudi njej v prilog izvrše praktično ta določila, menimo, da bi se slavna vlada ne smela ozirati ni na trmoglavost občine, razvajene in razbrzdane po razsežni svoji avtonomiji, ni na krik hegemonov, ki nečesto pripoznavati državne ustave, ker jim je srec izven črnorumeni moje!

Naš rekurs je pojasnil šolsko vprašanje tržaško na vse strani, dokazal je, kje je resnica in kje so zgolj slepa zavijanja, in ministarstvu ne treba torej drugega, nego da položi na jedno stran tehtnico našo resnico, na drugo stran pa nasprotne — sofizme; in kakor se nagne tehtnica, takó naj razsodi! Ali hitro naj razsodi, hitro, tako hitro, kakor je razsodilo v Gorici, kajti našo hrepenenje po svojem pravu, po izobrazbi in po svobodnem razvoju naše narodnosti je isto tako silno, kakor v Gorici. To naj vzame blagohotno na znanje njegova očeelence, a to naj si zapomni tudi vsi gospodje poslanci, kajti mi se nečemo pokoriti gorostani teoriji po svojih — muhah zaslovelega lista „Süddeutsche Post“, kateri list bi hotel valiti dolžnosti le na poslance, stojiče izven koalicije, v vseh takih slučajih, kadar se koalirana gospoda boje za — obstanek koalicije, kakor da je ta poslednja konečni smoter vsem slovenskim prizadevanjem iz današnje dobe.

Pojavi „ávíte culture“. Po noči od sobote na nedeljo so neznanzi slikovci zamazali tablo nad tiskarno Dolenc s dišečim poizvodom svoje laške culture. Na dotični tabli je namreč v sredi napis tiskarski grb. Orla na tem grbu so menda laški kulturonositelji smatrali za cesarskega orla (ker avstrijskega gotovo ne poznajo. Stavec), zato so metali vanj svojo „kulturo“, pogodili ga pa niso nesprijetno. — Še boljše in drastnejše pojavil je svojo navzočnost drug Lahon, ki je postavil na prag Švrljigovo brijačnico v ulici Stadion hšt. 1 kar celo kopico — „kulture.“ Zakaj sedaj modro molči vrli „Il Piccolo“ ter se ne oglasi s svojim — „porohi“, kakor se je oglasil zaradi tabel v Škedenju? Tako pojavi „kulture“ naj si paš pridrži laška gospoda za se in naj gnoji šinjimi lastno svojo „kulturno polje“!

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu doposlal je g. I. S. Fojačev iz Italije 1 ital. liro. — V namen, da postane pevsko društvo „Velesila“ pokrovitelj, nabralo se je med Škedenjci in Tržičani — da se rezveseli štiri mlade vdove — v gostilni „pri tamberju“ 7 kron 22 st. in 20 cent., kateri svoti je dodal g. Josip T., krojač v Trstu, še 2 kroni. — Kravosovi prijatelji, vzaloščeni, da ga v njegovi gostilni niso našli, nabrali so 5 kron 20 stotink upajoč ga kmalu zopet v gostilni videti ter priporočajoč rodoljubom, da bi mnogoštevilnejše njegovo gostilno podpirali. — „Hajdrihovec“ na Proseku nabrali v gostilni Elize Tance 344 st. — V št. 135 (zv.) naj se čita 65 novičev in ne stotink, ki so bili nabrani na Proseku.

Za lstersko družbo sv. Cirila in Metoda doposlal je veleč. g. župnik Janez Kovač iz Kubeđa 3 glđ. 80 nč. (poština 3 nč. odbita), nabranih na Martinovo v veseli družbi.

Za telovadno orodje „Trž. Sokola“ doposlal je g. I. S. Fojačev iz Italije 1 it. liro. — Živio!

Ali so modri! Ker je bilo v poslednji seji mestnega zastopa Goriskega le malo občinstva na galeriji in ker je bil nekdo celo tako „neverjetno predrzen“, da je vaskliknil „živio“, takoj so našli laška gospoda primerno sredstvo, da bi bili pojavi lahenskega občinstva na galeriji goriskega občinskega zastopa kolikor mogoče sijajnejši. Uzoren vzgled jim daje galerija v Trstu; zakaj ne bi se goriska fakinaža vepala tudi na tako visoko stopinjo omike? Ker pa k popoldanskim sejam Goriskega občinskega zastopa ne utegne prihajati mnogo laških somišljenikov, hočejo gospoda

prelošiti zasedanja na večer. Zvečer ima izvestna klika dovolj časa, da pride demonstrovat v kolikor možna velikem številu. Ako bodo v bodočnosti kdo tako „predrzen“, da bi zaklinal „živio“, odgovori mu stoji to grl: „Fora i ádavi!“ — In gospoda bude zadovoljna.

Porotne razprave. Danes, ob 9. uri sjutraj, pričelo je tukajšnje porotno sodišče svoje jesensko zasedanje. Pred porotniki stoji 57letni kurjač Anton Todič iz Dalmacije, zatožen premišljenega umora. Svoječasno bili smo sporočili, da je dne 14. avgusta t. l. na vse rano Todič umoril baje iz ljubosumnosti bivšo svojo 57letno priletnico, udovo Josipino Todič, iznajmljevalko postelj, stanujočo v ulici Capitelli hšt. 1. Videvši, da ga Todičevka ne mara več, vtihotapil se je v nje stanovanje, vrgel se na na postelji ležečo vdovo in jo slepo ubadal z velikim nožem, ranivši jo tako težko, da je zaresnica umrla po nekoliko trenutkih. — O izidu razprave obvestimo naše čitatelje. — Nadaljne razprave bodo: dne 21. t. m. proti Matiju Gržetu, zatoženemu zavratnega umora, dne 22. in 23. proti Ivanu Tolusu, Juliju Čermu, Karlu Depretisu in Viktorju Pallegriju, zatoženim tatvine; dne 24. proti Rikardu Piacentini, Karlu Unterkircherju in Leopoldu Lingerju, zatoženim goljufije; dne 26. proti Urši Zupan, zatoženi tatvine, dne 27. proti Andreju Kobalu, zatoženemu skrivnje posrejenja kreditnih papirjev in dne 28. proti Josipu Eratu, zatoženemu zavratnega umora.

Odpor delalskega podpornega društva javlja, da so v dobi od 1/7 do 30/9 1894 znašali dohodki bolniškega zaklada 4205 glđ. 88 nč., izdatki pa 3399 glđ. 97 nč.

Kmetijska podružnica za št. Peter in okolice priredi zabaven večer dne 25. novembra t. l. v gostilni g. Ivana Spilarja v št. Petru.

Nova spaka. Kar dela naš „Il Piccolo“ v popačenje slovenskih krajevih imen, to je naravnost neverjetno. Vidi se, da prevaja in pači kljubo namestništvu in kljubo interpelacijam v državnem zboru pristna slovenska krajevna imena prav navleči. V današnji številki dodal je svoji zbirki takih spak, kakor so Montecorona, Montespina, Piedimonte itd. novo cretko, ki presega in nadkriljuje vse ostale. Čujte! Pristne Štorje nazivlja „Satoriano“! Pohlevni Štorjani, sedaj pa le v krišku glave; „Piccolo“ udaril vam je rimljanski pečet na čelo! No, nadejamo se, da ukrene o. kr. politična oblast potrebno, da se ta najnovejša „Piccolova“ spaka ne razširi dalje.

Zblaznel. 47letni pek Andrej Marušič, stanujoč v ulici Molino a vapore hšt. 1, zblaznel je večerj neudoma. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Umrla skopuhinja. Včeraj sjutraj našli so 65letno zasebnico Antonijo Alberti, stanujočo v ulici Madonna hšt. 6, mrtvo v postelji. Zadelo jo je menda kâp po noči. Pokojna živila je popolnoma osamljena in je bila neverjetno skopa. Za svoje življenje trošila je po 8 nč. na dan! Vendar so našli pri njej 4 hranilnične knjižice, na katerih je uložnih blizo 1000 glđ.

Surov soprog. Minolo soboto zvečer vrnil se je tečaj I. Valentinič, stanujoč v sagati dei Lotteranei hšt. 3, jako slovoljen domov, češ, da se je sprl s nekim svojim prijateljem. Svojo jezo je hotel ohladiti na ubogi svoji soprog, katera pa je pobegla svojim nekoliko tednov starih otrokom k neki sosedinji. Valentinič je kmalu potem zapustil stanovanje, zaklenivši sobo. Uboge žene niso mogli prenočiti sosedje, ker niso imeli prostora in takó je morala revica s dojencom trepetaje čakati pred zaprtimi vratmi, da se povrne nje „ljubeznivi“ soprog. Ob 2. uri po polnoči spremil je nek strašar ubogo ženo k Trevesu, kjer je dobila tečne hrane in dobro prenočišče. — Vprašamo: Mar ni taka surovost bolj kaznjiva, kakor nevarno pretenje kojega pijanca?

Potres v Siciliji. O poslednjem potresu v Siciliji in Kalabriji (Glej brzojavko iz Messine v večernem izdanju „Ed.“ od minole sobote. Ur.) prihajajo grozne podrobnosti. Največo škodo trpela je pokrajina Reggio. Občina Sandroconio je skoraj popolnoma ugonobljena; tamošnja cerkev se je podrla bas med maso; 60 oseb je našlo smrt pod podrtinami. V selu S. Eufemia je bilo ubitih 8 oseb, manj ali bolj teško ranjenih pa je nad 100; v Popidu so ubite 4 osebe, v Bagnaru jih je 7 pokopanih pod podrtinami; v obeh teh

selih je veliko oseb ranjenih. V Messini je nekoga iz cerkve prihodnega meščana ubila oknica, ki mu je padla na glavo, več oseb je ranila raz strehe padajoča opeka. Pomorska svetiljka, ki se je valed potresa deloma zrušila, bila je visoka 75 metrov ter je stala 125.000 lir. Mesto Messina je kakor izumrlo, kajti kdorkoli je le mogel, je pobegnil. Ulice so polne ruševin; v mestu zaostalo prebivalstvo naselilo se je po polju pod odprtim nebom, ker se boji daljnih sunkov. Strah ljudstva je neopisen. V zaporih prišlo je malo ne do revolucije, ker so prestrašeni jetniki zahtevali s silo, da se jih izpusti na prosto. Potres je napravil na poslopijih ogromne škode. — Italijanski kralj je podaril prefektu v Messini in onemu v Reggio di Calabria 40.000 lir, da jih razdelita med ljudstvo: Ciespi odkazal je v isti namen 20.000 lir. — Poročilo z dná 19. t. m. javlja da je tudi občina Seminara popolnoma uničena. V tej občini je ubitih 13 oseb, ranjenih je nad 50; v Palmi podrla so se vse hiše. Ubitih je 7 oseb, ranjenih okoli 50. Vlada je poslala vojske v razdejane kraje, da odstranijo ruševine.

Sodnijsko. 18letni mizarški pomočnik Ljudevit Matejčič iz Rečine pri Voloskem dobil je večerj zaradi zlobnega poškodovanja tujega lastništva in zaradi obrekovanja 18 mesecev ječe. Matejčič je bil dne 12. aprila t. l. iz hudobije zažgal grmovje v gozdu udove Maljevac in pogorel bi bil ves gozd, da niso kmetje pravočasno prihiteli in ugasili ogenj. Ko so ga prijeli orožniki, pripovedal jim je, da je kmet Juretič pred nekoliko letni ukradel na pošti v Novem na Hrvatskem 400 gold., ne da bi bil kedaj kdo sumnil na njega. S tem se je hotel Matejčič maščevati nad Juretičem, ker si je mislil, da ga je poslednji ovadil orožnikom. Pokazalo se je pa, da si je Matejčič vao to pravljico izmislil, da bi spravi Juretiča v neprimliko. — 64letni kmet Mihajl Barat iz Klane dobil je zaradi javnega nasilstva in žaljenja službenih organov 2mesece ječe. Dne 6. septembra t. l. prišla sta sodnijski veščak s sodnijskim slugo k Baratu, da mu zaplenita nekoliko predmetov zaradi nekega dolga. O tej priliki se je Barat uprl očiteljema in ju opsoval.

Najnovejše vesti.

Dunaj 20. Njeno Veličanstvo, presvetla cesarica, dospe koncem tega meseca v Miramar, od kod se poda na daljša potovanja, ki bodo trajala 10 mesecev.

Dunaj 20. „Fremdenblatta“ javljajo iz parlamentariških krogov, da se med skupniki strank in vlado ni doseglo sporazumljenosti glede na volilno preobnovo. Isti list pravi, da je bilo danes ministerko posvetovalje, v katerem so določili nadaljne postopanje vlade.

Dunaj 20. Ob zaključku borse raznesla se je govoriča, da je nastala ministereka kriza.

Dunaj 20. Finančni minister srbski Petrovič je dospel iz Beograda tu sem.

Budimpešta 20. (Poslanska zbornica.) Na interpelacijo posl. Hermana radi katoliškega shoda v Stolnem Beleggradu je odgovoril ministereki predsednik Wekerle, da seveda ne odobruje tamošnjih pojavov, proti katerim treba nastopiti socialno protigigancije. Ni mu znano, da bi bili morali tam nastopiti proti slorabi govorniške svobode in svobode zborovanja. (Lepi liberalci so ti židomadjarski arditeti; ako se jim kdo postavi po robu, pa bi hoteli, da mu policija zamaši usta.

češ, slorabil je svobodo govora. Op. ured.) Uverjen je in se nadeja za trdno, da crkvenopolitiške predloge zadobijo najvišje odobrenje.

Frankoford 20. „Frankfurter Zeitung“ javlja iz Peterburga: Minister za vnane stvari Giers in vojni minister Vanovsky hočeta baje odstopiti. Poslednjemu je odgovoril car, da še ni čas za to. Odgovor carjev Giersu še ni poznan.

Peterburg 20. Anton Rubinstein je umrl valed srčne kapi. (Rubinstein je bil sloveč ruski glashenik. Op. ur.)

Trgovinske brzojavke. Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.79—6.80 Koruza za november 6.45 do 6.55. Oves za spomlad 6.07—6.10. Râ nova 6.30—5.40. Koruza stara 5.45 do 5.50.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.60—6.65, od 79 kil. f. 6.65—6.70, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. for. 6.80—6.85.

Ječmen 6.40—6.50; proso 5.90—6.20. Pšenica: Mnogo ponudbe, povprakevanje šivahno. Prodalo se je 45.000 met. stot. rado 2 1/2, nč. dražje. Vreme: megleno.

Praga. Nerafinirani sladkor za november f. 12.42. december f. 12.47.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 29—29.25. Nov. mare f. 29.25—29.50. Concaasâ za november-mare 30—do —. Četvrti za november 31—. V glavah (sodih) za konec novembra 31 1/2.

Havre. Kava Santos good average za november 91.— za mare 81.25.

Hamburg. Santos good average za december 68.75. mare 65.—.

Dunajska borza 20. novembra 1894

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	100.—	100.—
„ „ v sropra	99.95	99.90
Avstrijska renta v slatu	124.70	124.80
„ „ v kronah	97.75	97.75
Kreditno sketlje	392.75	392.—
London 10 Lut.	124.85	124.80
Napoleoni	9.94	9.93
100 mark	61.20	61.17 1/2
100 italj. lir	46.20	46.20

Zaloga piva

pivovarne bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in
zaloga kisle vode Mattoni's Giesshâbler
pri

A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant.

Maslo in kuretina od leta 1894.

9 liber avoškga masla, ugodnega vkusa, napravljenega od kravjega mleka, hranjenih na pašji, glđ. 4.50; 5—7 kokoši, ki obilno nesejo glđ. 3.50; 5—7 debelih petelinov glđ. 3.—; 3 izredno velike race glđ. 3.—; 1 gos, izredno velika, točka 7—9 liber glđ. 3.—; 5 debela piščeta (poulardes) glđ. 3.—. Vse se pošilja franco in brez stroškov za omet s poštnim povzajem, jamčoč, da kuretina (perutina) dospe živa do cilja.

M. FEUER,

Bucsaça, 22 (Galicija).

Otvoritev novega

prenočišča in restavracije

Al „Moncenisio“

Piazza delle Legna št. 1 in Via Toronta.

Podpisani priporoča slavemu potovalnemu občinstvu svoje popolnoma novo sezidano in elegantno vrejeno prenočišče se restavracijo po smerni cenl in poštni potrebi.

Se štovanjem

A. Tuzzi.

FRIDERIK SIEMENS

Dunaj.

Tovarna o. k. priv. aparatov za razsvetljavo in kurjavo.
IX/2. Alserstrasse 20.

Najnovejša plinova svetiljka za sunanje razsvetljavo:
Regenerativni plinov solčni gorilec

75 odstotkov ceneji, kakor elektriške bočne svetiljke, a daje njim jednako svetlobo.

Nadaljo za dvorane, delavnice, prodajalnice i. t. d. staroizkušene ventilujoče regenerativne plinove svetiljke ter plinove svetiljke v steklu, katore se morejo rabiti povsod in so primerne za vse slučaje. Uvedene so po vsem svetu.

— **Ceniki in proračuni zastonj.** —

Glavni zastopnik za Trst: **HENRIK WAGNER, Via Carintia 4.**

Uzorec zastonj in franko!

Razgrejevanje stanovanj,

kakor tudi cerkvâ, šol, dvoran, prostorov itd.

Je mogoče le po

SIEMENS-ovim ZA PLIN (GAS) PRIREJENIM PEČIM

ki se lahko vzgajajo

brez oglja, brez pepela, brez saj, brez smrada, so najprikladnejše i najzdraveje vsled

razprostujejo se gorkote!

Najboljša peč kar se dostaje moči razgrejevanja ali trpečnosti.

Mnogo najboljsh priznanj.

Fried. Siemens, Dunaj, IX/2

o. kr. priv. tovarna aparatov za razsvetljavo in razgrejevanje.

ZALOGA V TRSTU PRI TVRDKI

Carl Greinitz Neffen.